

2020

HMS#1494 Sikkerhet for eksterne aktører ved Borregaard AS. Versjon 7

HMS avdelingen

Borregaard Fabrikker Sarpsborg

05/11/2020

INNHold

FOR EKSTERNE AKTØRER PÅ BORREGAARD AS (BAS)	3
INTRODUKSJON:	6
KAPITTEL 1: TRYGG FERDSEL	7
Adgang.....	7
Krav til personlig verneutstyr	7
Generelt om ferdsel og adferd	9
Farer	10
Lokale HMS-regler	10
Vi trenger din hjelp.....	11
KAPITTEL 2: VARSLING OG FØRSTEHJELP	12
Varsling	12
Evakuering	12
Strakstiltak og førstehjelp i ulike nødsituasjoner	13
KAPITTEL 3: GRUNNLEGGENDE HMS	15
Borregaards livreddende regler	15
Jobbutførelse og arbeidsutstyr	16
Krav til bruk av verneutstyr i ulike anlegg og forskjellige situasjoner	16
På Borregaard er det flere faremomenter man må være klar over	18
Bryt aldri en fysisk sikkerhetsbarriere uten godkjenning.....	18
KAPITTEL 4: SIKKERHETSVERKTØY.....	20
Arbeidstillatelsen.....	20
Sikker jobb analyse (SJA)	20
Personlig sikker jobb analyse (PSJA).....	21
Redningsplan	21
KAPITTEL 5: VARME ARBEIDER.....	22
Krav til varme arbeider	22
Brannvaktens ansvar og oppgaver	22
KAPITTEL 6: KJEMIKALIER	23
Ta forbehold!.....	23
Påbudt personlig verneutstyr når du skal jobbe på utstyr som kan inneholde farlig væske	24
Førstehjelp og varsling:	24
KAPITTEL 7: ENTRING	26
Planlegging av entring	26
Entretillatelse må foreligge før entring.....	26

Entrevaktens krav og oppgaver:.....	26
KAPITTEL 8: ARBEID I HØYDEN	28
Krav ved arbeid i høyden.....	28
Krav til bruk av stillas.....	28
Krav til bruk av personløfter/lift.....	28
Krav til bruk av stige	28
Krav til bruk av fallsikringsutstyr	29
KAPITTEL 9: ADR, TRANSPORT OG HÅNTERING AV FARLIG GODS	30
Forskriftsmessige krav.....	30
Krav før lasting og lossing på Borregaard.....	30
BEKREFTELSE	32

FOR EKSTERNE AKTØRER PÅ BORREGAARD AS (BAS)

GENERELLE BETINGELSER FOR ARBEID VED BORREGAARD FABRIKKER

- **Alt arbeid skal utføres i henhold til norske lover og forskrifter, dette omfatter også oppfylte krav til sertifikater og kompetansebevis.**
- **Alt personell skal opptre iht BAS HMS regler og nød- og varslingsrutiner.**

Bekreftelse. Innholdet i dette dokumentet skal gjøres kjent og forpliktende for ansvarlig representant for firma og evt underleverandør ved signatur. Tabellen under viser hvilke kapitler som er obligatorisk for deres firma. Bekreftelsen er på siste side.

HMS kurs. Alt personell som skal oppholde seg på BAS bedriftsområder skal på forhånd fullføre BAS HMS-kurs (e-opplæring). Kravet omfatter også leverandørens stedlige arbeidsledelse. Vær oppmerksom på at fullført kurs er et krav for å få adgang til bedriftsområdet.

Følgende HMS#1494 kapitler og HMS kurs er obligatorisk for deres firma

- Servicepersonell, Tømmer /flis, Konsulenter i kontormiljøer:
Disse utfører ikke fysisk arbeide knyttet til drift og anlegg. Eksempler er firmaer/personell knyttet til kaffeautomater, tepperensning, tømmer og flis leveranser, IT konsulenter.
- Arbeidsutførende/konsulenter: utfører (fysisk) arbeide knyttet til drift, prosessutstyr og bygg/anlegg. Krav om arbeidstillatelse.
- Farlig gods sjåførere: Transport og håndtering av farlig gods underlagt ADR

Personell	HMS#1494 Sikkerhet for eksterne aktører på BAS. Obligatoriske kapitler	HMS kurs
<ul style="list-style-type: none">• Servicepersonell• Tømmer/flis• Konsulenter i kontormiljøer	<ol style="list-style-type: none">1 Trygg ferdsel2 Varsling og førstehjelp	HMS kurs for besøkende
<ul style="list-style-type: none">• Arbeidsutførende• Konsulenter i prosessanlegg	<ol style="list-style-type: none">1 Trygg ferdsel2 Varsling og førstehjelp3 Grunnleggende HMS4 Sikkerhetsverktøy5 Varme arbeider6 Kjemikalier7 Entring8 Arbeid i høyden	HMS kurs for arbeidsutførende
<ul style="list-style-type: none">• Farlig gods sjåførere	<ol style="list-style-type: none">1 Trygg ferdsel2 Varsling og førstehjelp3 Grunnleggende HMS9 ADR, Transport og håndtering av farlig gods	HMS kurs for farlig gods sjåførere, ADR

Oppdragsspesifikke HMS regler. Arbeidet skal utføres etter de til enhver tid gjeldende sikkerhetsregler ved BAS. Leverandøren skal før arbeidet begynner, ta kontakt med oppdragsgivers tekniske saksbehandler for å få informasjon om det foreligger spesielle sikkerhetsregler i det lokale området der arbeidet skal utføres eller i det spesifikke oppdraget.

ePSJA. Arbeidsutførende skal selv gjennomføre en risikovurdering av egen individuell arbeidsutførelse knyttet til arbeidsordre ved å fylle ut en elektronisk sjekklister med HMS punkter, personlig sikker jobb analyse (ePSJA). Denne foreligger som en APP som den utførende selv må laste ned på sin mobiltelefon.

Krav til sertifikater og kompetansebevis skal være dokumentert oppfylt.

Vedlegg 1 HMS#3148 Kompetansekrav HMS for utførende - Borregaard er en oversikt over HMS kompetansekrav som skal være oppfylt og dokumentert. Sertifikater og kompetansebevis skal medbringes og kunne framvises på forespørsel. Dokumentasjon på kompetanse utover dette vil etterspørres som stikkprøver.

Språk. Tydelig og effektiv kommunikasjon mellom eksterne arbeidstakere og BAS personell er avgjørende for sikkerheten. All varsling i en eventuell ulykkessituasjon vil foregå på norsk. Dersom det benyttes arbeidstakere som ikke kan kommunisere på norsk (evt skandinavisk), er leverandøren ansvarlig for at det til enhver tid er en person som behersker norsk og aktuelt fremmedspråk tilstede som kan fungere som tolk og som følger arbeidslaget. Engelsk kan evt. benyttes dersom dette på forhånd er avklart med BAS oppdragsgiver og lokalt personell.

Ledelse, arbeidsutstyr og personlig verneutstyr

- Leverandør er selv ansvarlig for å medbringe egen stedlig arbeidsledelse.
- Det skal gis beskjed til oppdragsgivers tekniske saksbehandler om når arbeidet startes, eventuelt avbrytes, og når det er ferdig slik at gjennomføringen av arbeidet følges opp.
- Den person som på leverandørens vegne undertegner arbeids- og entrellatelse, må ha nødvendig fullmakt. Det påligger BAS oppdragsgivers tekniske saksbehandler å påse dette.
- Leverandør er selv ansvarlig for å medbringe følgende utstyr av godkjent type:
 - Arbeidsutstyr, verktøy og eventuelt beredskapsutstyr som håndslukkere og redningsutstyr.
 - Alt av personlig verneutstyr som arbeidstøy og vernebekledning, hjelm, vernesko, vernebriller, hørselvern, fallsikringsutstyr og gassmaske m/filter. Fallsikringsutstyr skal være underlagt et dokumentert kontrollopplegg og dokumentasjon skal kunne framvises på forespørsel.
 - Hjelm og arbeidstøy skal være merket med firmanavn og/eller logo

Oppfølging av personskader og farlige forhold. Dersom det oppstår skade eller skadetilløp på leverandørens personell under utførelse av arbeid på Borregaards område, eller om leverandørens personell observerer farlige forhold og handlinger skal dette snarlig rapporteres til oppdragsgivers tekniske saksbehandler som vil sørge for at BAS's prosedyre for rapportering og etterforskning av slike saker følges.

Avviksregistrering. Om leverandøren registrerer avvik hos BAS i leverandørens eget avvikssystem skal BAS informeres om dette.

Brudd på HMS regler

Brudd på bestemmelsene vil registreres som avviksrapport, det er derfor nødvendig at den eksterne navn og firmanavn oppgis ved forespørsel. Brudd på bestemmelsene kan medføre at arbeider stanses samt at vedkommende firma eller enkeltpersoner i firmaet utestenges fra Borregaard.

HMS-kurset

Link til HMS-kurset:

Link til kurset skal være mottatt på mail. Linken kan videresendes internt hos leverandør og til underleverandør(er).

URL(link):

https://borregaard.eu.crossknowledge.com/sso/connectOrRegisterLearner.php?register=yes&loginbox=yes&group_id=7&ts=2020-08-10T13%3A14%3A08Z-PT4320000M&hash=fa374071d7498af7dc401cb0ec88922935dad3180366d351066f3017eefccba13670e6b6e02bacb1f9a0003f4ca1f2d2fd43022496764f15df974910677c3a87

Gjennomføring:

- Klikk på «Registrer meg» og opprett en brukerkonto med eget passord. Mailadressen benyttes som brukernavn når man logger inn.
- Det er mulig å velge mellom norsk, engelsk eller polsk språk.
- Eleven må selv velge riktig HMS kurs: Velg HMS-kurset som er obligatorisk iht tabellen over.
- Vær oppmerksom på at kurset ikke er fullført før det bekreftes som fullført på slutten av kurset.
- Har du spørsmål om selve gjennomføringen av e-læringskurset, ta kontakt med Sikkerhetssjef Lill Anita Johansen på +47 69 11 86 64.

Vedlegg

Vedlegg 1: HMS#3148 Kompetansekrav HMS for utførende - Borregaard.

Minner om bekreftelsen på siste side.

INTRODUKSJON:

På Borregaard kommer alltid sikkerhet først.

Dette dokumentet beskriver Borregaards sikkerhetsmål og generelle HMS regler. Innholdet gjelder for Borregaards driftsområde og eiendommer tilknyttet Borregaard Fabrikker. Alle som ferdes på disse områdene har ansvar for å følge bestemmelsene. Dette dokumentet finnes på norsk og engelsk.

Borregaard Fabrikker i Sarpsborg er et stort og komplekst industriområde. Det består av ett stort industriområde med forskjellige fabrikker og prosessområder med stor aktivitet. Borregaard har høy fokus på helse, miljø og sikkerhet og jobber kontinuerlig for å bli bedre på disse områdene.

Borregaards mål på sikkerhet er:

- null personskader
- null branner
- null akutte utslipp

Dette setter store krav både til oss selv og eksterne aktører som skal arbeide på området vårt. For å oppnå dette er det avgjørende at alle som arbeider her opptrer med aktsomhet, kjenner og etterlever sikkerhetsreglene våre og melder fra om utrygge forhold som bør følges opp.

Brudd på sikkerhetsreglement vil bli påpekt og kan føre til utestengelse fra bedriften.

Borregaards livreddende engler

De aller viktigste sikkerhetsreglene på Borregaard er De livreddende reglene.

Reglene gjelder alle som ferdes på Borregaard. De livreddende reglene skal forhindre at vi utsettes for situasjoner som kan medføre alvorlig personskade eller død. Reglene skal håndteres med stor respekt. Det er viktig at alle som ferdes på Borregaard følger disse.

BORREGAARDS LIVREDDENDE REGLER

1. Sørg alltid for påkrevd tillatelse før du entrer trange rom

2. Frigjør og sikre energi ved arbeid på utstyr (f. eks. trykkavlastning og el utkobling)

3. Bryt aldri en fysisk sikkerhetsbarriere uten godkjenning

4. Vær alltid sikret ved arbeid i høyden

5. Bruk alltid påkrevd verneutstyr ved håndtering av kjemikalier

6. Gå aldri under hengende last

7. Følg krav til varme arbeider

8. Bryt ikke sikkerhetssonene mellom kjøretøy og gående uten klarsignal

Deres bidrag er avgjørende!

KAPITTEL 1: TRYGG FERDSEL

Adgang

Borregaard har krav om adgangskontroll

- Aldersgrense for adgang er 14 år.
- Aldersgrense for eksterne oppdragstakere er 18 år.
- Ruspåvirkede personer har ikke adgang (nulltoleranse for rus).
 - All bruk av medikamenter merket med rød trekant skal avklares med leder, for eksterne med Borregaard kontaktperson.
- For å få adgang til Borregaards bedriftsområde må man ha adgangskort.

Adgangskortet skal alltid benyttes for å registrere seg inn og ut av bedriftsområdet. Adgangskortet skal alltid bæres tilgjengelig, er personlig og skal ikke lånes bort.

For eksterne bestilles dette av den eksterne kontaktperson på Borregaard, må hentes i B-porten og leveres tilbake i porten etter endt oppdrag, ved unnlattelse vil den eksterne bli fakturert for dette.

Om man ikke er kjent på bedriftsområde skal man alltid bli møtt i porten av noen som er det. Ved vareleveranser kan dette erstattes med kart over området.

Det er ikke tillatt å medbringe:

- Alkohol og rusmidler
- Dyr
- Våpen, ammunisjon og eksplosiver

Bil

- Privatbiler uten innkjøringstillatelse parkeres utenfor bedriftsområdet.
- Alle passasjerer i kjøretøy må benytte gangporten.
- B-port er hovedport.
- C-port er beregnet for varetransport og maskinelt utstyr.
- Merk at det gjennomføres kontroll av innholdet i tilfeldig valgte kjøretøy ved inn- og utkjøringer.

Krav til personlig verneutstyr

Det er ulike krav til bekledning og verneutstyr avhengig av oppdrag og område.

- Verneutstyr skal benyttes både inne- og utendørs på bedriftsområde.
- Hver og en har selv ansvar for å møte med korrekt personlig verneutstyr.

På fabrikkområde, ute- og innendørs, er det generelt påbudt med:

- vernehjelm
- vernebriller med sideskjold
- lukket jakke og bukse med lange ben
- synlighetsjakke eller synlighetsvest (synlighet klasse 1)
- vernesko
- hensiktsmessig bekledning og personlig verneutstyr knyttet til oppdrag og område

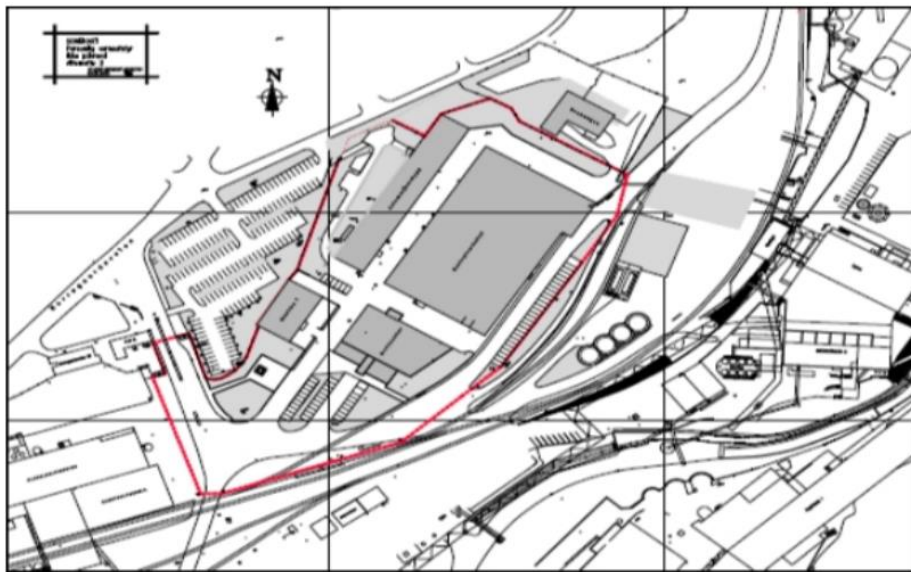
Vær oppmerksom på:

- Ansatte på Borregaard skal bære Borregaards arbeidstøy på fabrikkområdet.
- Faste eksterne transportører skal selv medbringe verneutstyr, øvrige transportører kan få låne vernehjelm og vernebriller i porten.
- Eksternt personell skal medbringe eget verneutstyr og bære bekledning preget med firmalogo (gjelder også hjelm)
- Eksternt personell som utfører fysisk arbeide og personell som skal inn i fabrikkmiljø skal benytte *beskyttende bekledning* som solid arbeidsjakke og arbeidsbukse.
- Ved håndtering av varme væsker eller farlig gods (ADR/RID) skal man i tillegg følge egne krav til beskyttende arbeidstøy. Dette beskrives i senere kapitler.
- I EX soner skal det benyttes arbeidstøy og sko som verner mot elektrostatisk utlading. Statisk elektrisitet oppstår gjennom friksjon og kontakt med og separasjon av materialer og finnes overalt. Arbeidstøyet skal være klassifisert antistatisk iht EN 1149-5 eller være av naturmateriale (for eksempel Bomull/Ull) og skoene skal være ESD godkjent. Symbol for klassifisering av arbeidsklær med elektrostatisk egenskap / antistatisk:

Generelle forhold og arealer som omfattes av fritak for bruk av verneutstyr og vernebekledning:

- Til og fra arbeidsplassen ved arbeidstidens begynnelse og slutt.
- I kontorer, kontrollrom, personalrom o.l. når rommene er i normal bruk. NB. Fritaket gjelder ikke om det skal utføres fysisk arbeide, f. eks bygnings- og elektroarbeider i denne type rom.
- For vernehjelm spesielt:
 - I laboratorier og verksteder / garasjer når rommene er i normal bruk. Ved oppussing/utbedring av slike rom og alltid i verksteder / garasje skal hjelm være tilgjengelig og benyttes ved arbeid som kan medføre fare for hodeskade. Under bygging av slike rom skal hjelm alltid benyttes.
 - I arbeidsmaskiner som har lukket førerhus.
- For vernebriller spesielt:
 - I arbeidsmaskiner som har lukket førerhus.
- I vernefri sone utendørs rundt driftssenteret:
Sonen går fra b-port og avgrenses naturlig mot fabrikkområdet ved jernbanesporet og ved gangveien utenfor klorfabrikken, se kartet:

Det er satt opp skilt som klart viser grensen for fritaket inn mot fabrikkområdet. **NB! Fritaket gjelder ikke for de som utfører arbeid i dette området eller som utfører arbeid i og ved**

jernbanespolet. Da gjelder samme regler for verneutstyr som beskrevet for fabrikkområdet forøvrig.

Forhold som omfatter kun ansatte:

- For ansatte, som i fritiden skal delta i møtevirksomhet eller annen tilsvarende aktivitet i område hvor unntak av verneutstyr er gjort gjeldende. F. eks heldagskurs på Kunnskapsfabrikken
- For ansatte, som skal til fabrikkområdet og delta på møter eller annen tilsvarende aktivitet er det fritak for Borregaard arbeidsbukse. (Gjelder ikke ved besøk inne i produksjonsanlegg)

Forhold som omfatter kun eksterne:

- Eksterne må framvise sitt personlig verneutstyr til kontrollør i porten når de får utdelt adgangskort.
- Eksterne sjåførere/personell som har korte og lettere varetransportoppdrag eller er på befarings på bedriftsområde – og som ikke utfører fysisk arbeid anbefales vernesko, men egnet fottøy kan benyttes.
- For besøkende gjelder påbud om langermet overdel (dvs det er tillatt å benytte overdel som tilsvarer lukket jakke), avhengig av område man skal oppholde seg i.

I HMS håndboka finnes eget dokument som beskriver rutine for beslutning om fritak samt oversikt over gjeldende særskilte fritak.

Generelt om ferdsel og adferd

Diverse restriksjoner:

- Røyking (inkl e-sigaretter) er kun tillatt utendørs på oppmerkede plasser. Askebeholder skal benyttes.
- Det er ikke tillatt å bruke headset/ørepropper eller lignende med lyd inne på bedriftsområdet.
- Det er ikke tillatt å sove eller overnatte.
- Det er forbudt å bruke rulleskøyter, skateboard, selvbalsenerende tohjulinger eller lignende.
- Ved glatt føre skal ikke sykkel eller moped benyttes. Vær spesielt forsiktig ved ferdsel. Dette gjelder også på Borregaards parkeringsplasser og områder utenfor bedriftsområde. Borregaards transportavdeling måker/salter/strør på felles veier og plasser. Utover det bør alle bidra til å strø sand på glatte partier fra våre mange utplasserte sandkasser.
- Fotografering og filming er ikke tillatt uten spesiell tillatelse.

All fotografering på bedriftsområde krever tillatelse fra kommunikasjonsavdelingen, fabrikkdirektør, teknisk sjef eller den han/hun bemyndiger. For egne ansatte, når det gjelder fotografering for teknisk dokumentasjon i prosjekter, drift og vedlikehold til intern bruk gis det generelt fritak fra å innhente tillatelse så fremt bildene ikke kan anses som sensitiv informasjon. Eksempler på dette er pumpehjul, ventiler, tag-skilt eller lignende som ikke kan gi helhetlig informasjon til potensiell tredjepart. Fritaket gjelder ikke for eksterne aktører. Dersom sensitiv prosessutstyr eller annen informasjon skal fotograferes skal det alltid innhentes tillatelse fra teknisk sjef/produksjonssjef, eller den de bemyndiger. Dersom det finnes den minste tvil om det som skal fotograferes kan kategoriseres som sensitiv informasjon skal det alltid innhentes tillatelse. All fotografering til ekstern bruk krever tillatelse fra kommunikasjonsavdelingen/fabrikkdirektør.

Bruk av kjøretøy

- Fartsgrensen er maks 30 km/t. Følg nøye med på skilting. Merk at høyreregel gjelder i alle kryss, og parkering skal kun skje på oppmerkede plasser. Feilparkering utenfor angitte

parkeringsplasser vil kunne resultere i borttauing på eierens bekostning. Borregaard tar ikke ansvar for skader som måtte påføres kjøretøyet ved feilparkering eller kjøring på områder som ikke er tillatt for biltrafikk.

- Motorsykler er ikke tillatt på bedriftsområdet.
- Unødig bruk av truck ikke tillatt: truck skal kun benyttes i tilknytning til arbeidsoppdrag. Passasjer i truck er forbudt om den ikke har passasjer sete.

Restriksjoner for ferdsel

All ferdsel i prosessanlegg skal være begrunnet, man skal kun ferdes i områdene som er knyttet til arbeidsoppdraget.

Det er obligatorisk å registrere seg i besøksbok i lokalt kontrollrom før man går videre i anlegget. Hensikten med registrering av personale inn og ut av anlegget er å lette arbeidet ved søk etter personell ved uønskede hendelser/evakueringssituasjoner. Eksterne og interne som ikke har sin daglige arbeidsplass i respektive anlegg (vedlikeholdsoperatører, personer fra andre avdelinger, eksterne besøkende og eksterne aktører) skal registrere seg. Man må skrive seg inn ved arbeidets start og ut ved arbeidets slutt minimum daglig.

Farer

Ferdsel utendørs

- Vær oppmerksom på store kjøretøy
- Borregaard har eget lokomotiv og det er jernbanespor på bedriftsområdet. Disse har lysregulering, men ikke alle har bommer. Alle har vikeplikt for toget.

Følg de tre livreddende reglene

- *Bryt aldri en fysisk sikkerhetsbarriere uten godkjenning.*
En fysisk sikkerhetsbarriere på bedriftsområdet er avsperring av områder og bommer foran tog
- *Gå aldri under hengende last*
- *Bryt ikke sikkerhetssonene mellom kjøretøy og gående uten klarsignal.*
Kom ikke for nær! Vær oppmerksom og vis varsomhet når du beveger deg på bedriftsområdet. Søk blikkontakt med kryssende trafikanter.

Prosessutstyr

Prosessutstyr kan inneholde farlige kjemikalier, varme væsker, kalde væsker eller damp og høyt trykk. Overflater kan være varme, kalde og ha bevegelige deler.

EX-soner

EX-soner er områder med eksplosjonsfarlig atmosfære på grunn av gass eller støv. Opphold i EX-områder (brann- og eksplosjonsfare) har særskilte krav til bekledning, mobiltelefon og utstyr. Det er ikke tillatt å medbringe tennkilder i EX-sone.

Diverse farer

For din egen og andres sikkerhet, må du respektere fysiske sikkerhetsbarrierer som avsperringer, varsellys og bommer.

Lokale HMS-regler

Borregaard består av flere forskjellige områder hvor hvert område har lokale HMS-regler.

Lokale HMS-regler forteller deg om spesifikke faremomenter og om hvordan du kan verne deg mot disse. Informasjonen får du lokalt - du må sette deg inn i disse før du signerer besøksboka.

Vær spesielt oppmerksom på at enkelte anlegg har påbud om å medbringe åndedrettsvern: gassmaske – man må ha kjennskap til bruk av gassmaske før man går inn:

- Kloralkalifabrikken og tilhørende anlegg hvor gass kan opptre.
- SO₂-anlegg og tilhørende anlegg hvor gass kan opptre
- Kokeri/syrehus og tilhørende anlegg hvor gass kan opptre.
- Celluloseblekeriet og tilhørende anlegg hvor gass kan opptre.
- Etanolfabrikken med tilhørende anlegg når vask med salpetersyre pågår.
- I Fine Chemicals (Farma) når det kjøres kampanjer med krav om gassmaske (skiltet)
- Miljøfabrikken inne og utendørs.
- BALI
- Lignin; Spesial-linje 2

Alle som omfattes av påbud om gassmaske skal være trent i å kunne ta den på og bruke den. Filterpatronene skal alltid være påmontert og masken skal være ren og klar til bruk. Om ikke annet er oppgitt skal filteret være et kombinasjonsfilter merket ABE(*K)P3 (*+ evt K for ammoniakk). Filterpatroner skal skiftes ut ved behov etter bruk og når holdbarhetsdato er nådd.

Airstreammaske kan erstatte hel gassmaske og skal benyttes som beskrevet i lokale HMS-regler.

Hørselvern

Skal brukes i områder hvor dette er angitt ved skilting.

Det skal være utplassert hørselsvernautomater ved hovedinnganger og i kontrollrom til skiltede støysoner. Hørselvern skal i tillegg benyttes ved støyende arbeidsoperasjoner.

[Vi trenger din hjelp](#)

Grip inn hvis du ser eller opplever farlige forhold, og meld fra: forholdet skal avviksregistreres. Utsett aldri deg selv for fare.

Referanse til Borregaard HMS håndbok:

Prosedyre for adgang

Beskrivelse av anskaffelse, bruk av og vedlikehold av personlig verneutstyr

Anleggenes lokale HMS-regler

Retningslinjer for bruk av medikamenter i jobbsammenheng og Policy vedrørende rusmiddelbruk og pengespill ved Borregaard Sarpsborg.

KAPITTEL 2: VARSLING OG FØRSTEHJELP

En nødsituasjon kan være store og små ulykker knyttet til personskader, brann og utslipp eller annet. Borregaard har egen intern varslingssentral som er døgnbemannet. Borregaard har høytaleranlegg som varsler viktige beskjeder. Varslingen skjer på norsk.

Varsling

Ved nødsituasjoner skal du:

- 1. ringe varslingssentralen (+47) 69 11 8888**
- 2. starte førstehjelp**

Varslingssentralen varsler deretter ved behov nødetater og sørger for å følge dem til riktig sted. Det er derfor viktig at du kan beskrive hvor på Borregaard du befinner deg.

Når du har varslet varslingssentralen vil innsatspersonell ankomme skadestedet innen kort tid for å hjelpe deg. Du er forpliktet til å ta imot hjelpen. (Ambulanse kan også rekvireres direkte i bytelefon 113, men varslingssentralen må likevel straks varsles).

Alle uhell med skade på materiell som kjøretøy, bygg, porter, gjerder m.m. skal straks meldes på telefon 6911 8900.

Du må alltid være forberedt på at en nødsituasjon kan oppstå.

Det er derfor helt nødvendig at du gjør deg kjent med

- nærmeste utgang/nødutgang
- angitt møteplass ved evakuering
- nærmeste nøddusj
- hvor manuell brannmelder og slukkemidler er plassert
- nærmeste maskeskap med gassmasker.

Skap med gassmasker til bruk ved nødsituasjoner/evakuering er plassert nær utganger. (Brudd på maskeskapets plombering skal alltid meldes til B-port.)

NB! All varsling i en nødsituasjon vil foregå på norsk. For eksterne og egne ansatte som ikke kan kommunisere på norsk/skandinavisk skal det alltid være en person tilstede som kan fungere som tolk.

Evakuering

Ved brannalarm eller gassutslipp skal du straks forlate området og gå raskeste vei til angitt møteplass*. Ved en evakuering merk at:

- Viktige beskjeder varsles over høytaleranlegget. Lytt og følg instruksjonen.
 - Ikke forlat møteplassen før det er avklart med rømningspersonell som registrerer personell.
 - Ved behov for evakuering av hele bedriftsområdet skal alle gå ut nærmeste port til felles møteplass utenfor bedriftsområdet. Industrivernpersonell vil foreta registrering av personell.
 - NB! Ved brann eller gassutslipp skal du ikke benytte heis!
- (*Ved gassutslipp må det tas forbehold om endret møteplass.)

Strakstiltak og førstehjelp i ulike nødsituasjoner

Ved kjemikalieutslipp/søl på utstyr og til omgivelser

- Gjør de rundt deg oppmerksomme på dette og varsle varslingssentralen på (+47) 69 11 8888.
- Kontakt lokalt driftspersonell og sperr av området.

Fått kjemikalie/varm væske på kroppen/øyne

- Tilkall oppmerksomhet fra de rundt deg og varsle varslingssentralen på (+47) 69 11 8888.
- Skyll straks med store mengder vann: Bruk nærmeste nøddusj og skyll i minimum 60 minutter.
- Det er alarm på nøddusjene som varsler innsatspersonell.
- Fortsett skyllingen til innsatspersonell eller medisinsk personell forteller deg at du kan stoppe.

Ved gassutslipp

- Gjør de rundt deg oppmerksomme på dette og varsle varslingssentralen på (+47) 69 11 8888.
- Ta på gassmaske.
- Trekk straks bort fra gasslagt område. Vær obs på vindretningen. Gå mest mulig på tvers av vindretningen.
- Om ikke annet er gitt beskjed om:
 - Ved gasslekkasje utendørs: Vurder å trekke innendørs. Gå til tette rom i øvre etasjer. Steng dører og vinduer og slå av vifter.
 - Ved gasslekkasje innendørs: Evakuer bygget og gå vekk fra gasslagt område.

Pustet inn gass (gasseksponering)

- Tilkall oppmerksomhet fra de rundt deg og ring varslingssentralen på (+47) 69 11 8888.
- Bring den skadde ut av gasslagt område uten selv å bli eksponert. Det er viktig at den skadde får ro og frisk luft. Fjern tilsølte klær. Det kan være behov for å dusje. Skadde plasseres i halvt sittende stilling, pakkes inn i ulltepper.
- Start hjerte- og lungeredning dersom den skadde ikke puster. Vær obs på at den skadde kan ha gass i lungene.
- Gi medisinsk oksygen.
- Ring evt 113 for råd.

NB. Vær oppmerksom på at alle har plikt til å melde fra om all gasseksponering til varslingssentralen. Er du i tvil om du har blitt utsatt for en gasseksponering så kontakt varslingssentralen. Skadevirkninger ved gasseksponering kan utvikle seg flere timer til et døgn etter gasspåvirkningen. Alle som har blitt utsatt for en gasseksponering skal undersøkes av lege.

Ved brann

- Varsle: Gjør de rundt deg oppmerksomme på dette og varsle varslingssentralen på (+47) 69 11 8888. Slå inn manuell brannmelder.
- Redde: Evakuer folk ut.
- Slukke: Forsøk å slukke uten å utsette deg selv for fare. Evakuer selv.

Har man fått noe på seg og vet ikke helt hva? Anta at all væske er farlige kjemikalier

Vær oppmerksom på at kjemikalier kan se ut som vann. Har du fått kjemikalier på huden, kan det medføre stor skade. Gass kan også være irriterende eller etsende på huden. Det kan ta lang tid før du merker irritasjon.

Flere forhåndsregler:

- Anta at all væske er farlige kjemikalier.
- Ta deg tid til å dusje huden og skifte til rent tøy hvis du oppdager etter en stund at du har fått væske, gass eller pulver på deg underveis i oppholdet.
- Varsle varslingscentralen (+47) 69 11 8888.

Ta kontakt med lokalt personell hvis du er usikker på kjemikalier og gass.

Strømutykker

Skulle man bli utsatt for en strømutykke ring straks varslingscentralen (+47) 69 118888. Alle har plikt til å melde fra om strømutykker til varslingscentralen. Er du i tvil om at du har blitt utsatt for en strømgjennomgang så kontakt varslingscentralen.

Forulykket som oppfyller følgende kriterier skal til sykehus umiddelbart etter nødvendig førstehjelp (iht el. forskriften):

- Har vært utsatt for høyspent
- Har vært utsatt for lynnedslag
- Har vært utsatt for lavspent strømgjennomgang med sannsynlig strømvei gjennom kroppen
- Har vært bevisstløs eller omtåket rett etter ulykken
- Har brannskader
- Har tegn på nerveskader (f eks lammelser)

Hjertestans

- Tilkall oppmerksomhet fra de rundt deg og ring varslingscentralen på (+47) 69 11 8888.
- Start hjerte og lunge redning
- Bruk hjertestarter, Innsatspersonell har hjertestarter i vaktbil
- Borregaard har 4 hjertestartere
 - straks innenfor hovedinngang i driftssenteret
 - i fagleder IVs bil (innsatspersonell)
 - i produksjonsleders bil
 - i kontrollrom I FA07 (Fine Chemicals)

Borregaards HMS håndbok inneholder egne prosedyrer for håndtering av nødsituasjoner, beredskap og industrivern.

KAPITTEL 3: GRUNNLEGGENDE HMS

Det henvises spesielt til Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr, og tilhørende tekniske krav. Formålet med forskriften er å sikre at utførelse av arbeid og bruk av arbeidsutstyr blir gjennomført på en forsvarlig måte, slik at arbeidstakerne er vernet mot skader på liv eller helse.

Borregaards livreddende regler

Din sikkerhet i høysetet

På Borregaard er det mange faremomenter som kan gi store konsekvenser. Derfor er både vår og din holdning til sikkerhet avgjørende for oss.

Vårt prosessutstyr inneholder mye energi i form av farlige kjemikalier, trykk, temperatur, elektrisk energi og vibrasjoner. Enkelte områder kan være brann- og eksplosjonsfarlige.

Trygge arbeidsforhold krever at vi reagerer når vi opplever farlige situasjoner og hendelser. Alle skader på person eller materiell, eller situasjoner du opplever som farlig skal straks meldes i fra slik at risiko kan reduseres.

Borregaard har et sett livreddende regler som skal hindre at våre ansatte, leverandører og andre utsettes for situasjoner som har potensiale til å ta liv. De livreddende reglene utgjør den siste barrieren som skal hindre en *alvorlig skade eller dødsulykke*. De livreddende reglene gjelder for alle på Borregaards områder.

BORREGAARDS LIVREDDENDE REGLER

1. Sørg alltid for påkrevd tillatelse før du entrer trange rom

2. Frigjør og sikre energi ved arbeid på utstyr (f. eks. trykkavlastning og el utkobling)

3. Bryt aldri en fysisk sikkerhetsbarriere uten godkjenning

4. Vær alltid sikret ved arbeid i høyden

5. Bruk alltid påkrevd verneutstyr ved håndtering av kjemikalier

6. Gå aldri under hengende last

7. Følg krav til varme arbeider

8. Bryt ikke sikkerhetssonene mellom kjøretøy og gående uten klarsignal

Hva skal du gjøre når du ser en person som bryter en livreddende regel?

Ta kontakt! Si ifra til den du ser bryter en livreddende regel, og få personen ut av den farlige situasjonen. Forklar hvorfor du oppfatter situasjonen som farlig.

Årsaken til at denne type brudd oppstår må avklares ved granskning uavhengig av om det har skjedd en skade. Dette fordi vi både skal lære og etablere tiltak for å forhindre at det skjer igjen. For å sikre

denne oppfølgingen skal du informere personens leder eller kontaktperson og bruddet skal rapporteres i avvikssystemet.

Jobbutførelse og arbeidsutstyr

Krav til bruk av arbeidsutstyr

For arbeidsutstyr som krever særlig forsiktighet ved bruk er det krav om obligatorisk sikkerhetsopplæring på selve arbeidsutstyret (hvilke faremomenter og verneinnretninger det har) og bruken av arbeidsutstyret. Påse alltid at verneinnretningen er intakt ved bruk.

Eksempler på arbeidsutstyr som normalt anses for å kreve særlig forsiktighet ved bruk er gitt på arbeidstilsynet.no som kommentarer til forskrift om utførelse av arbeid §10.

Leder skal oppnevne egnet instruktør for spesifikt arbeidsutstyr og opplæringen skal dokumenteres.

Utføre håndverk på en trygg måte

Vær bevisst på hvordan du plasserer deg når du jobber slik at du unngår å klemme, slå eller skjære deg. Tenk på hvor du plasserer beina, slik at du ikke snubler eller sklir. Hold det ryddig rundt deg.

Vær oppmerksom på at det er påbudt å benytte tettsittende vernebriller:

- ved bruk av verktøy som avgir gnist, som f.eks. vinkelsliper og kappeskive.
- ved arbeider som avgir partikler som kan skade øyne, f.eks. sand og støv.

Oppretthold kvalitet på jobbutførelsen

Det kan få store sikkerhetskonsekvenser dersom prosessutstyret vårt feiler. Din jobbutførelse bidrar til påliteligheten på utstyret vårt!

Ryddighet

God orden og renhold er grunnleggende og helt nødvendig for god HMS. Men hvorfor er det så viktig?

- For å redusere risiko for fall eller snubleskader.
- For å redusere risiko for brann.
- For å redusere risiko for kjemikaliesøl.
- For å ha et godt arbeidsmiljø.

Vær oppmerksom på at det er sikringssoner på 5 meter rundt alle rørbroer på området. Dette er et areal som til enhver tid skal være ryddig, og det er forbudt å plassere noe i dette området uten tillatelse.

Krav til bruk av verneutstyr i ulike anlegg og forskjellige situasjoner

Ditt personlige verneutstyr

Du er ansvarlig for å møte opp i korrekt verneutstyr - pass på at verneutstyret er i orden, klar til bruk og at du vet hvordan det brukes riktig. Er man det minste usikker så må man be om råd.

- Du må sette deg inn i hvilket personlig verneutstyr som er påbudt i henhold til de lokale HMS-reglene for det anlegget/området du skal oppholde deg i.
- Du må sette deg inn i hvilket personlig verneutstyr som er påbudt i henhold til jobben du skal utføre. Dette er oppgitt i arbeidstillatelsen og/eller sikker jobb analysen.

Varme- og kjemikaliebestandig verneutstyr:

Skadelige medier er f. eks varme, kalde eller etsende væsker, pulver, gass og damp.

Når utstyr kan inneholde skadelige medier skal hensiktsmessig vernebekledning benyttes:

- Kjemikalie- og varmebestandige tøy hansker og støvler (hovedsakelig av gummi)
- Tettsittende vernebriller som beskytter øynene.
- Tettsittende gassmaske som beskytter åndedrett, øyne og hud i ansiktet.
- Ansiktsskjerm / visir som gir noe beskyttelse av hud i ansiktet (vær oppmerksom på at visir ikke gir tilstrekkelig beskyttelse av øyne – bruk tettsittende vernebriller under visiret.).

Åndedrettsvern:

- I enkelte anlegg er det generelt påbudt å medbringe/bruke hel gassmaske, se kapitell om trygg ferdsel og i de lokale HMS-reglene.
- Det er krav om bruk av gassmaske i arbeidsoperasjoner hvor du kan bli eksponert for gass.
- Det er påbudt å bruke gassmaske ved åpning av prosessutstyr som har inneholdt eller kan inneholde skadelig kjemikalie, gass eller pulver.
- Dersom du kjenner at det lukter, skal du alltid ta på deg gassmasken. Dette uavhengig om du kjenner til årsaken til lukten. Det kan være starten på et utslipp.

Øvrige krav til bruk av gassmaske samt krav om bruk av pressluft er beskrevet i lokale HMS-regler.

Alle som omfattes av påbud om gassmaske skal være opplært i å bruke den. Filterpatronene skal alltid være påmontert og masken skal være ren og klar til bruk. Om ikke annet er oppgitt skal filteret være et kombinasjonsfilter merket ABE(*K)P3 (*+ evt K for ammoniakk)

Tettsittende vernebriller:

Det er obligatorisk å bruke tettsittende vernebriller:

- ved håndtering av kjemikalier og varme væsker
- ved bruk av verktøy som avgir gnist som for eksempel vinkelsliper eller kappesag
- når risikovurdering tilsier det, f eks ved arbeide som avgir partikler som kan skade for eksempel sand og støv
- der det ved skilting angis «Øyenvern påbudt»

Vernebekledning ved håndtering av støv

Støvmaske skal benyttes ved arbeid som genererer støv der man ikke benytter gassmaske som vern mot mulig eksponering.

I tillegg skal engangsdress benyttes ved manuell/åpen håndtering av klassifiserte kjemikalier.

Engangsdresser skal brukes én gang og vrenses av for å unngå mulig eksponering, dressene kastes/destrueres etter bruk.

Les mer om vern mot skadelige medier

- I kapitell om kjemikalier; *Påbudt personlig verneutstyr når du skal jobbe på utstyr som kan inneholde farlig medie.*
- I kapitell om ADR, *transport og håndtering av farlig gods* som gjelder for sjåførere av farlig gods/ADR.

Hørselsvern

Hørselsvern skal brukes i områder hvor dette er angitt ved skilting. Det skal være utplassert hørselsvernautomater ved "hovedinnganger" og i kontrollrom til skiltede støysoner.

Fallsikringsutstyr:

Arbeid i høyden krever bruk av fallsikringsutstyr

- hvor det ikke er permanent sikring mot fall

- ved bruk av lift

Det er krav om dokumentert opplæring i bruk av fallsikringsutstyr og krav om at utstyret er dokumentert kontrollert og godkjent, les mer om dette under kapitell om arbeid i høyden; *Krav til bruk av fallsikringsutstyr*

Unntak for krav om personlig verneutstyr

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) ved Borregaard har gitt enkelte spesifikke unntak for bruk av verneutstyr. Informasjon om disse gis i forbindelse med arbeidstillatelse dersom det er aktuelt.

[På Borregaard er det flere faremomenter man må være klar over](#)

Her er de viktigste:

Faremomenter ved arbeid med prosessutstyr:

Ved inngripen i prosessutstyr er det fare for å bli eksponert for innholdet, temperatur eller trykk. Vær forsiktig og husk alltid å åpne prosessutstyr fra deg slik at du ikke blir truffet av eventuelt innhold.

Faremomenter ved ustabil drift:

Ved driftsproblemer, driftsstopper og ved igangkjøringer av anlegg som kan gi gassutslipp skal driftspersonellet varsle, om mulig på forhånd, til utførende som jobber i/ved anlegget og til varslingsentralen slik at forholdsregler kan tas. I driftsloggen skal det noteres tidspunkt for varsling og navn på de som er varslet.

Dersom man som utførende oppdager driftsmessige forhold som er utrygge under arbeidet, skal man ta umiddelbar kontakt med en driftspersonell. Arbeidet kan fortsette når forholdet er avklart.

Faremomenter ved elektrisk energi:

- Borregaard har retningslinjer for bruk av elektrisk utstyr i områder hvor omgivelser består av metall og man kan få strøm i seg. For eksempel i metalliske tanker og på rørgater med metalliske rør.
- Elektroinstallasjonene på Borregaard er konstruert for å betjenes av fagutdannede personer innen elektrofagene. Instruert personell er å anse som faglærte for de helt konkrete oppgaver som de har mottatt instruksjon til å utføre. Ufaglærte har derfor ikke tillatelse til å gjøre noen inngrep eller feilsøking i elektriske komponenter og anlegg i bedriftens eie som å forsøke på direkte aktivering av sikringer, motorvern, releer eller kobling av løse ledninger, ei heller enkle arbeider som f.eks. bytte av lysrør/lyskilder. Sikringskap og fordelinger som kan betjenes av ufaglærte skal være risikovurdert og tydelig merket.

Faremomenter ved arbeid i EX-soner:

- Områder klassifisert som EX-soner er områder med eksplosjonsfarlig atmosfære på grunn av gass eller støv.
- Det er forbudt å ta med tennkilder inn i EX-soner, det gjelder også mobiltelefon.
- Det må benyttes EX-godkjent arbeidsutstyr, og arbeidstøy og vernesko som verner mot elektrostatisk utlading i EX-soner.

[Bryt aldri en fysisk sikkerhetsbarriere uten godkjenning](#)

Sikkerhetsbarrierer isolerer farer fra mennesker og omgivelser. På Borregaard finnes både permanente og midlertidige sikkerhetsbarrierer.

Eksempler på fysiske sikkerhetsbarrierer:

- Midlertidig avsperring. Sperringen skal være avgrenset til nødvendig område og merkes med navn og mobiltelefonnummer til kontaktperson.
- Rekkverk
- Trafikkregulering som varsellys og bommer
- Relatert til utstenging av prosessavsnitt er ventiler, flenser og blindingslokk fysiske sikkerhetsbarrierer.

Diverse vern- og beskyttelsesinnretninger:

- Ventsikringer
- Ventil og flensbeskyttere Vern på arbeidsutstyr
- Utlåsing "lockout-/tagout låser og utstyr" Sikkerhetsventiler

Borregaaards HMS håndbok inneholder egne beskrivelser av brudd på HMS regler og krav til bruk a verneutstyr

KAPITTEL 4: SIKKERHETSVERKTØY

Borregaard har sikkerhetsverktøy som er tilpasset forskjellige arbeidsoppdrag. Sikkerhetsverktøy er forpliktende og består av skjemaer som gjennomgås og signeres. Ved å bruke sikkerhetsverktøy riktig dokumenterer vi at risikovurderinger er utført. Nå skal vi se nærmere på arbeidstillatelse, Sikker jobb analyse (SJA), personlig sikker jobb analyse (PSJA) og redningsplan.

Arbeidstillatelsen

Det viktigste sikkerhetsverktøyet vi har er arbeidstillatelsen.

Arbeidstillatelsen er obligatorisk for alle fysiske arbeidsoppdrag som utføres på bedriftsområdet. Den beskriver arbeidsoppgavens sikkerhetstiltak og krav til personlig verneutstyr.

Vi skiller mellom to hovedtyper: arbeidstillatelse for kalde arbeider og arbeidstillatelse for varme arbeider

NB! Arbeidstillatelse skal ALLTID foreligge før arbeidet starter.

Fremgangsmåte og ansvarliggjøring

1. Arbeidstillatelsen utstedes av driftsoperatør (oppdragsgiver) i utebasen i det området det skal jobbes i. Arbeidsutførende skal signere for mottak av arbeidstillatelsen.
2. Oppdragsgiver og arbeidsutførende skal gjennomgå arbeidstillatelsen sammen. Alle i arbeidslaget skal etter beste evne vurdere om nødvendige vernetiltak er tilstrekkelige.
3. Kopi av arbeidstillatelsen skal tas med ut til arbeidsstedet.
4. Når arbeidsoppgaven er ferdigstilt, skal siste punkt i arbeidstillatelsen signeres av den utførende som tar ansvar for at området er ryddet og oppdraget er ferdig.
5. Arbeidstillatelsen leveres tilbake til driftsoperatør i utebasen. Driftsoperatør skal alltid kontaktes ved tilbakelevering av arbeidstillatelse.

Sikker jobb analyse (SJA)

SJA skal utføres på alle arbeidsoppdrag som har ukjent risiko.

SJA skal gjennomføres når

- etablerte prosedyrer og instruksjoner ikke er dekkende
- ved nye og ukjente arbeidsoperasjoner
- ved arbeidsoperasjoner som er kompliserte og/eller risikofylte
- flere arbeidslag jobber sammen

SJA skal ALLTID benyttes

- ved arbeid i høyden som ikke er fysisk sikret mot fall med rekkverk eller tilsvarende
- ved entring
- ved komplekse løfteoperasjoner

Det er obligatorisk at disse deltar i sikker jobb analysen

- representant for drift/oppdragsgiver
- arbeidsutførende
- HMS-personell kan bistå under gjennomføringen av SJA

Borregaard har egen instruks og skjema for gjennomføring av SJA.

Personlig sikker jobb analyse (PSJA)

Bruk to minutter på å trygge jobbutførelsen: man skal selv gjennomføre en risikovurdering på egne arbeidsoperasjoner ved å fylle ut en sjekklister med spørsmål om risiko og risikoreducerende tiltak.

Redningsplan

Arbeidsopdrag som krever redningsplan avdekkes i SJA. Borregaard har egen mal for redningsplan som skal gjennomgås og fylles ut før oppstart av arbeidet.

Redningsplanen kan avdekke behov for ekstra ressurser, som personell og/eller utstyr som må tilrettelegges før oppdraget starter.

Ved utarbeidelse av en redningsplan skal disse delta:

- en lederrolle fra drift/oppgavsgiver
- arbeidsutførende
- redningspersonell
- entrevakt ved entring

Alle i arbeidslaget skal signere på at de har gjort seg kjent med innholdet.

En godt forberedt redningsplan kan redde liv!

Borregaards HMS håndbok inneholder egne prosedyrer for sikkerhetsverktøy.

KAPITTEL 5: VARME ARBEIDER

Et av Borregaards sikkerhetsmål er 0 branner. En brann på bedriften kan få svært store konsekvenser og en av Borregaards livreddende regler er «Følg krav til varme arbeider». Varme arbeider krever både grundig forberedelse og sikring av området underveis

Definisjon på varme arbeider

Varme arbeider er arbeid hvor man benytter arbeidsverktøy/utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann.

Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og slipeutstyr og bruk av verktøy med mulig varmgang i gods.

Krav til varme arbeider

Kompetansekrav for varme arbeider

Både utførende og brannvakt skal medbringe gyldig sertifikat for varme arbeider fra Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjoner i øvrige nordiske land.

Det er krav om «arbeidstillatelse for varme arbeider».

- Viktig: Alt verktøy og utstyr som skal brukes i arbeidsoppdraget må oppgis ved utstedelse av arbeidstillatelsen.
- Det er særskilte krav ved varme arbeider i EX-soner og på tak.

Forebyggende tiltak skal alltid utføres.

De viktigste sikkerhetstiltakene handler om å unngå at noe kan antenne - og disse tiltakene må gjøres før selve jobben starter.

Oppdragsgiver og arbeidsutførende befarer arbeidsstedet sammen og blir enige om de riktige forebyggende sikkerhetstiltakene.

- Ha kontroll på hvor varme kan oppstå og gnist kan lande.
- Fjerne eller dekke til brennbart materiale
- Dekke til åpninger i gulv, vegg og himlinger
- Fukte området rundt.

Krav om slukkemidler

Det skal være slukkemidler fra to ulike kilder på stedet:

- minimum 2 stk. godkjente 6 kg pulverapparat
- ett håndslukkeapparat kan erstattes med brannslange med vanntrykk frem til strålerøret

Husk! Arbeidslaget må selv ha med seg egne håndslukkere til sitt arbeidsoppdrag.

Det er krav om brannvakt

Arbeidslaget må selv ha med brannvakt. Dersom det er spesifisert i arbeidstillatelsen at risikoen er lav, kan utførende selv være brannvakt.

Brannvaktens ansvar og oppgaver

Vurdere og redusere risiko for brann *før, under og etter* arbeidet er gjennomført:

- Brannvakten skal være til stede og overvåke arbeidsstedet i pauser og minst 1-3 timer etter at arbeidet er avsluttet, dersom det ikke står noe annet i arbeidstillatelsen.
- Brannvakten skal ikke arbeide med andre ting.
- Ved brann skal brannvakten ringe Borregaards varslingsentral (+47 69118888) eller slå inn manuell brannmelder. Brannvakten skal forsøke å slukke dersom dette ikke medfører fare.

Borregaard HMS håndbok inneholder en egen prosedyre for varme arbeider.

KAPITTEL 6: KJEMIKALIER

Borregaard er en kjemisk bedrift!

På Borregaard er vi mange som jobber med kjemikalier hver dag. Varme, kalde og farlige kjemikalier kan forårsake alvorlig personskader. Å skru på eller å åpne prosessutstyr kan medføre en eksponering av kjemikalier.

Ta forbehold!

Hvis vi ikke tar forbehold, vil alvorlige skader oppstå. Vi er avhengige av at du tar nødvendige forholdsregler for at vi skal ha et trygt arbeidsmiljø:

Du må gjøre deg kjent med hvilke kjemikalier og temperaturer du kan bli eksponert for i utstyret du skal jobbe på, og hvilke farer du kan utsettes for.

Denne informasjonen finner du:

- i anleggets lokale HMS-regler
- i SJA
- i sikkerhetsdatablad tilhørende kjemikalie
- i arbeidstillatelsen
- på utstyrets kjemikaliemerking

Er du usikker, spør lokal operatør.

Gjør deg kjent med faresymbolene og hva de innebærer

FARE SYMBOL	FARE BETEGNELSE	FARE SETNING
	EKSPLOSJONS-FARE	Kan eksplodere i kontakt med ild, ved støt eller friksjon.
	BRANNFARLIG	Brannfarlige kjemikalier.
	GASSER UNDER TRYKK	Inneholder gasser under trykk.
	OKSIDERENDE	Kjemikalier som ikke selv nødvendigvis er brennbare, men som kan forårsake eller bidra til, vanligvis ved å avgi oksygen, at andre materialer begynner å brenne.
	GIFTIG	Akutt giftig, små mengder kan forårsake livsfarlig forgiftning eller død.
	HELSEFARE	Kan medføre betennelsesreaksjon i øyet, på huden eller i luftveiene. Relativt små mengder kan forårsake kroniske skader, forgiftning eller død.
	ETSENDE	Kan ved kontakt føre til varig skade på hud, svelg eller øyne.
	KRONISK HELSEFARE	Kan forårsake kroniske skader.
	MILJØFARE	Utslipp kan medføre fare for miljøet.

Frigjør og sikre energi ved arbeid på prosessutstyr

Utstyr skal være stengt ut og drenert.

En av Borregaards livreddende regler er ***Frigjør og sikre energi ved arbeid på utstyr.***

Borregaards driftspersonell er ansvarlig for å stenge ut energi og drenere ut innholdet i prosessutstyret. MEN: det er fortsatt en risiko for at det er kjemikalierester igjen i utstyret.

Åpne utstyr forsiktig og fra deg

Åpne utstyret vekk fra deg slik at du ikke blir truffet av evt kjemikalierester i utstyret.

Det er helt nødvendig at du utøver arbeidet på en sikker måte for å unngå kontakt med kjemikalier.

Bruk alltid påkrevd verneutstyr ved håndtering av kjemikalier (Livreddende regel)

Bruk alltid påkrevd verneutstyr ved åpning av prosessutstyr.

Les på arbeidstillatelsen hvilket verneutstyr som gjelder for jobben som du skal gjøre.

Påbudt personlig verneutstyr når du skal jobbe på utstyr som kan inneholde farlig væske

- Hjelm
- tettsittende vernebrille eller gassmaske, eller tettsittende vernebrille og ansiktsskjerm
- gassmaske

Kjemikaliebestandig vernebekledning:

- gummijakke
- gummibukse
- gummistøvler
- gummihansker

Ved bruk av kjemikaliebestandig vernebekledning skal buksene være *på utsiden* av støvlene.

Vær oppmerksom på at det kan komme væske mellom erme og hanske.

Førstehjelp og varsling:

VIKTIG! Gjør deg kjent med hvor nøddusjen er før du starter arbeidet.

Hvis du brenner deg eller blir utsatt for farlige eller ekstremt kalde kjemikalier må du straks skylle med rikelig mengde vann:

- Kom deg snarest mulig i nøddusjen.
- Skyll i 60 minutter med mye vann.
- Når nøddusjen starter går det en alarm som varsler innsatspersonell.
- Varsle alltid varslingssentralen på +47 69 11 8888 i tillegg, eventuelt rop om hjelp.

Er det ikke nøddusj i umiddelbar nærhet må du benytte andre muligheter for å skylle - men det er helt avgjørende at det blir varslet slik at du tilkaller hjelp.

Dersom du har behov for å skylle ansiktet og øynene, skal du bruke øyeskylling eller ansiktsdusj. Ansiktsdusj finnes ved nøddusjen.

Du skal skylle helt til hjelpen kommer.

Innsatspersonell er sammen med deg og de tilkaller eksterne nødetater hvis du trenger det.

Borregaards HMS håndbok

Borregaard har egne prosedyrer for ivaretagelse av kjemikalisikkerhet som omhandler Sikkerhetsdatablad og stoffkartotek, Merking av rørledninger, beholdere og tanker mm

KAPITTEL 7: ENTRING

Planlegging av entring

Definisjon

Entring er helt eller delvis inngang i utstyr og trange rom eller innelukkede områder. Dette kan være:

- tanker og beholdere
- siloer
- store rør
- kjeler eller avløpsanlegg
- kummer, lukket kulvert, grøfter o.l. som er dypere enn 1,3 meter.

Andre arbeidsoppdrag og arbeidssteder der adgang og redning er vanskelig kan også kreve entretilatelse. Eksempler er oppe på høye tanker eller arbeidsplattformer uten allmenn tilkomst.

Entring krever forberedelser

Borregaards livreddende regel for entring sier **Sørg alltid for påkrevet tillatelse før du entrer trange rom**

Entretilatelse må foreligge før entring.

Entretilatelsen dokumenterer at sikkerhetstiltak ved entring er ivarettatt: Entringsmøte, SJA, redningsplan, gassmåling, entrevakt.

- Oppdragsgiver (Borregaard) er ansvarlig for utstedelse av entretilatelse, gjennomføring av sikker jobb analyse (SJA), entringsmøte og at det foreligger en redningsplan før entring.
- Redningsplan skal være synlig ved entreobjektets inngang.
- Vær oppmerksom på at SJA og redningsplan kan avdekke behov for ekstra utstyr, ekstra bemanning og ekstra kompetanse.
- Arbeidslaget må ha med egen entrevakt.

Entrevaktens krav og oppgaver:

Ingen entring uten entrevakt! Entrevaktens oppgave er å sørge for sikker entring.

Entrevakten skal:

- bære vest merket «entrevakt»
- til enhver tid under entringen oppholde seg rett utenfor inngangen
- kommunisere med de som entrer og i nødstilfeller varsle varslingsentralen
- visuelt overvåke arbeidet og omgivelsene

Hva skal entrevakten gjøre i en nødsituasjon?

Start med å varsle varslingsentralen +47 69118888 så du får rask hjelp – gjennomfør deretter førstehjelp og tiltakene på redningsplanen.

Entrevakten skal hverken forlate objektet for å hente hjelp eller selv gå inn i tanken.

Du som entrer eller er entrevakt har ansvar!

Den som entrer eller er entrevakt må:

- delta aktivt på SJA og signere for at du kjenner til og er ansvarlig for sikkerhetstiltak.
- delta aktivt i utarbeidelse av redningsplan og signere for at du kjenner til og er ansvarlig for beredskapstiltak.
- signere på at innhold i entretilatelsen er kjent og forstått.

Livsnødvendige tiltak ved entring:

Ved entring i objekter av stål og metall kan man få strøm i seg hvis man jobber med elektrisk utstyr. Det kreves derfor ekstra sikkerhetstiltak. Det er blant annet krav til bruk av skilletrafo og det skal kun brukes godkjent elektroutstyr.

Det er krav til måling av oksygen og farlige gasser:

Ved arbeid inne i entringsobjekter må man forsikre seg om at det er riktig konsentrasjon på oksygen i pusteluft og at det ikke er farlige gasser til stede. Det skal måles før og underveis.

Før entring skal gassmåling foretas av godkjent operatør fra Borregaard. Etterfølgende gassmålinger skal foretas av opplært personell fra utsiden av entreobjektet og dokumenteres på eget gassmåleskjema.

Arbeidstillatelsen, entretilatelsen og gassmåleskjema tas med til arbeidsstedet og redningsplanen henges opp godt synlig

Borregaards HMS håndbok inneholder en egen prosedyre for entring.

KAPITTEL 8: ARBEID I HØYDEN

Borregaards livreddende regler sier **Vær alltid sikret ved arbeid i høyden.**

Definisjon på arbeid i høyden

På Borregaard definerer vi arbeid i høyden alt arbeid over 1,25 meter over underlaget.

Krav ved arbeid i høyden

Lovbestemte krav er beskrevet i Arbeidsmiljølovens *Forskrift om utførelse av arbeid, kap 17 Arbeid i høyden*. Vær oppmerksom på at det er spesielle krav til kompetanse når du jobber i høyden. Krav til kompetanse er beskrevet i eget dokument.

Generelt så gjelder:

- Prøv så langt det lar seg gjøre å planlegge for å unngå å jobbe i høyden.
- Ved arbeid i høyden skal man sikre seg mot fall.
- Kollektiv fallsikring (rekkverk eller tilsvarende) skal prioriteres fremfor personlig fallsikringsutstyr.
- Stillas eller lift med fallsikring er foretrukket arbeidsutstyr ved arbeid i høyden.
- Verktøy og utstyr skal sikres fra å falle ned.
- Det skal sperres for ferdsel under pågående arbeid i høyden.
- Ved bruk av stillas og der det er fare for gass, eller høyder der redning er vanskelig, skal det bukes trappetårn.

Beredskap ved arbeid i høyden

I anlegg som krever at man medbringer gassmaske skal maska alltid være i umiddelbar nærhet. Vi understreker viktigheten av å være forberedt på evakuering fra høyden. Planlegg sikker rømningsvei før arbeidet starter. Holde planlagt rømningsveien fri.

Krav til bruk av stillas

- Alle stillaser skal være av godkjent type og merket i henhold til Arbeidstilsynets forskrifter. På Borregaard er gyldighet på godkjenningsdatoen 14 dager og du har selv ansvar for å sjekke at stillaset er godkjent for den jobben som skal utføres.
- For å bygge eller endre stillas må du ha godkjent dokumentert opplæring. Stillaser skal alltid bygges i henhold til monteringsanvisningen.
- For å bruke stillas må du ha dokumentert brukeropplæring i den typen stillas du skal bruke.
- For bruk av hengestillas er det krav om spesifikk sikkerhetsopplæring for det aktuelle stillaset.

Krav til bruk av personløfter/lift

- Personløft skal kun foretas med arbeidsutstyr som er beregnet for dette.
- Det skal brukes fallsikring i arbeidskurv ved høyde over 1,25 meter (unntatt sakselift) og ved forflytning av lift (alle typer, uavhengig av høyde). Ved unntak fra dette skal SJA gjennomføres.
- Dersom bruksanvisning for lift pålegger bruk av fallsikring utover dette, gjelder strengeste krav.
- For å bruke lift må du ha kompetansebevis og dokumentert sikkerhetsopplæring på den typen lift du skal bruke samt dokumentert opplæring i bruk av fallsikring i arbeidskurv.

Krav til bruk av stige

- Stiger skal i hovedsak kun brukes for adkomst. Arbeid fra stige er normalt ikke tillatt. Stigen skal være sikret mot å gli og velte. Stiger skal, så langt det er praktisk mulig, være festet i toppen.

- Trappestige kan benyttes for enklere arbeidsoppgaver uten bruk av tungt utstyr/materiale/*kraftkrevende arbeid*
Trappestige skal ha arbeidsplattform, rekkverk på tre sider og kjetting som ryggsikring.

Krav til bruk av fallsikringsutstyr

- *Godkjent utstyr.* Fallsikringsutstyret skal være underlagt et dokumentert kontrollopplegg og dokumentasjon skal kunne framvises på forespørsel. Man har i tillegg et personlig ansvar for å kontrollere eget utstyr før bruk slik at det er intakt og ikke tilsølt. Modifisering av utstyr er ikke tillatt. Eksterne må selv medbringe fallsikringsutstyr.
- *Dokumentert opplæring.* All bruk av fallsikringsutstyr krever dokumentert opplæring i både teori og praktisk øvelse. Innhold og varighet i opplæringen avhenger av arbeidsoppdrag. Opplæringen/kurset skal ha en varighet på minimum en hel dag. Krav til praktisk erfaring vil vurderes i sammenheng med grad av risiko i arbeidsoppgaven som skal utføres.

Kurset skal minimum inneholde disse elementene:

Teori:

1) Regelverk

2) Fall og risiko. Sikkerhetsfilosofi (pålitelighet på barrierer).

3) Utstyr og metode:

- Forankring og posisjonering
- Fallforhindrende og falloppfangende systemer
- Kraftdempende komponenter i falloppfangende systemer
- Heising av utstyr/sikring av verktøy
- Kontroll av utstyr før bruk/resertifisering.

4) Kameratredning

Praktisk øvelse skal utgjøre minimum halve dagen og omfatte elementene i punktene 3) og 4). Ta kontakt med HMS avdelingen vedrørende spørsmål om kurs og kompetanse.

- *Fallforhindrende fallsikringsutstyr.* Prioriter alltid å jobbe med adkomstbegrensning.
- *Sikker jobb analyse.* Ved arbeid i høyden som krever fallsikringsutstyr skal sikker jobb analyse alltid benyttes.
- *Kameratsjekk før bruk.* Sjekk at utstyret ikke kommer i kontakt med varme eller i konflikt med redskaper eller prosessutstyr underveis.

Borregaards HMS håndbok inneholder en egen prosedyre for arbeid i høyden.

KAPITTEL 9: ADR, TRANSPORT OG HÅNDTERING AV FARLIG GODS

Forskriftsmessige krav

Farlig gods-sjåfører må kjenne til ADR/RID- forskriftens krav og ha kompetansebevis for å få adgang til Borregaard. Det er samme krav til kjøretøyets mannskap. Passasjerer utover det, er ikke tillatt.

Man må selv medbringe påbudt verneutstyr.

Beredskapsutstyr

Dette skal man til enhver tid ha i kjøretøyet:

- to brannslukkingsapparat
- en stoppekloss per kjøretøy
- øyebeskyttelse og øyeskyllemiddel
- beskyttelsehansker til hvert av kjøretøyets mannskap
- to stødige varselsignaler (kjegler, triangler eller lys)
- varselvest til kjøretøyets mannskap
- en håndlykt til hver av kjøretøyets mannskap

Merking

Når man transporterer farlig gods, må man forsikre seg om at kjøretøyet har faresedler og merking i henhold til ADR/RID-forskriften. Transportdokumentene skal inneholde:

- FARLIG GODS med store bokstaver
- varenavnet og emballasjegruppe
- nummeret på fareseddelen
- for tom, ikke rengjort emballasje eller tank, skal det stå "tom emballasje" og nummeret på fareseddelen

Personlig verneutstyr

En av Borregaards livreddende regler er ***Bruk alltid påkrevd verneutstyr ved håndtering av kjemikalier***

Håndtering av merkepliktige kjemikalier krever bruk av personlig verneutstyr avhengig av kjemikalie. Ved lasting/lossing av farlig gods i henhold til klasse 8 i ADR/RID forskriften er det påbudt med dette verneutstyret:

- tettsittende vernebriller
- hjelm
- ansiktsskjerm
- gummibukse
- gummijakke
- gummistøvler med stålinnlegg
- gummihansker
- gassmaske skal medbringes

Vær bevisst på å ha buksene på utsiden av støvlene og vær oppmerksom på at det kan komme væske mellom erme og hanske.

Under til- og fra kobling av slanger skal det i tillegg til tettsittende vernebriller brukes ansiktsskjerm. Gassmaske skal benyttes ved behov og iht krav ved åpen håndtering, f. eks prøveuttak som krever åpning av bilens mannelokk.

Krav før lasting og lossing på Borregaard

Disse tiltakene må være oppfylt før man kan laste eller losse på Borregaard:

- Man må ha opplæringsbevis for gjennomgått lokal sikkerhetsopplæring for området/fabrikken man skal laste eller losse.
- Man skal følge instruksjonen for laste/losseplassen.
- Man skal medbringe og benytte påbudt personlig verneutstyr.

Når man laster eller lossar farlig gods må man forsikre seg om at det fylles riktig produkt og mengde.

Motoren skal ikke gå på tomgang med mindre det er for å drive pumper eller andre hjelpemidler. Hold oppsyn med slanger og koblinger, og ikke forlat bilen. Dersom kjemikalier blir sølt ut, skal man straks varsle varslingsentralen +47 69 118888.

Borregaards HMS håndbok inneholder egne prosedyrer for håndtering av farlig gods og oppfølging av forskrift for landtransport av farlig gods ADR

Borregaard

BEKREFTELSE

Firma:.....

Organisasjonsnr.....

Adresse:.....

Det bekreftes herved at bestemmelsene gitt i "Sikkerhet for eksterne aktører ved Borregaard AS" vil bli fulgt, samt at våre underleverandører er gjort kjent med innholdet før ethvert arbeide ved Borregaard påbegynnes. Alle våre egne ansatte samt underleverandørers ansatte er kjent med at de må fullføre HMS-kurs før de ankommer Borregaard Fabrikker.

Dato:.....

.....
Forpliktende underskrift og stempel

.....
Vennligst gjenta navnet med blokkbokstaver

Vi ber om at denne siden i utfylt og undertegnet stand returneres via e-post til: vendor.master@borregaard.com